

برنامه درسی محیط کار

مؤلفین:

دکتر کورش نجاتی و اجارگاه

(استاد دانشکده شهید بهشتی)

دکتر اباصلاح سامانی

(دانشیار دانشگاه شهید بهشتی)

هومن دوستی

فتحي ولجارگاه، كورش، ۱۳۴۶-

برنامه درسي محيط كار / مولفين: كورش فتحي ولجارگاه، اباصلت خراساني، هومن دوستي
تهران مركز آموزش و تحقيقات صنعتي ايران، ۱۳۹۶.

۲۰۸ ص. مصور، جدول، نمودار.

978-600-173-151-8

چاپ

کتابخانه: ص. ۱۹۹-۲۰۷.

آموزش حرفه اي

Employee - Training of

آموزش حرفه اي

Vocational education

يادگيري سازماني

Organizational Learning

خراساني، اباصلت، ۱۳۵۳-

دوستي، هومن، ۱۳۶۷-

HF ۵۵۴۹ / ۵ / ۲۸

۱۳۹۶

۶۵۸/۳۱۲۴

۴۹۵۶۴۲۶

انتشارات مركز آموزش و تحقيقات صنعتي ايران

برنامه درسي محيط كار

- مؤلفين: كورش فتحي ولجارگاه - اباصلت خراساني - هومن دوستي
- سال چاپ: دي ماه ۱۳۹۶
- نوبت چاپ: اول
- تيراژ: ۵۰۰ نسخه
- چاپ و مصافي: چاپ نقش
- قيمت: ۱۵۰۰۰۰ ريال
- شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۷۳-۱۵۱-۸ ISBN : 978-600-173-151-8

• پيش:

انتشارات مركز آموزش و تحقيقات صنعتي ايران
تهران - خيابان ايرانشهر شمالي - شماره ۲۳۳
تلفن: ۸۸۳۰۰۹۷۳ و ۸۸۳۱۰۱۱۳-۲۰ نماير: ۸۸۳۰۱۲۶۵

حق چاپ محفوظ و مخصوص ناشر است.

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

مقدمه ناشر

مقدمه مولفین

بخش اول: مبانی و نظریه ها ۱۳

فصل اول: مفهوم یادگیری در محیط کار ۱۵

مفهوم یادگیری در محیط کار ۱۷

اهمیت یادگیری در محیط کار ۱۷

فصل دوم: مفهوم برنامه درسی در محیط کار ۲۱

برنامه درسی در بستر دانشگاهی ۲۳

برنامه درسی محیط کار؛ هویتی مغفول یا نوظهور ۲۷

برنامه درسی محیط کار ۲۹

قلمرو برنامه درسی محیط کار ۳۰

ویژگی های برنامه درسی محیط کار ۳۱

فصل سوم: تسهیل کننده ها، راهبردها و موانع اجرای برنامه درسی محیط کار ۳۳

تسهیل کننده های اجرای برنامه درسی محیط کار ۳۵

راهبردهای اجرای برنامه درسی محیط کار ۴۱

موانع یادگیری و اجرای برنامه درسی محیط کار ۴۴

۴۷	فصل چهارم: عناصر برنامه درسی محیط کار
۵۰	هدف
۵۰	محتوا
۵۱	توالی
۵۳	یادگیرندگان
۵۲	فرآیندهای یادگیری
۵۲	منابع آموزش
۵۳	ارزشیابی
۵۳	اصلاح و تعامیل

۵۵	فصل پنجم: سناریوها و جهت گیری ها در برنامه درسی محیط کار
۵۷	روندها و سناریوهای آموزشی یادگیرندگان
۵۷	آموزش به عنوان ملکه
۶۰	آموزش به عنوان ضرورت سازمانی
۶۱	آموزش و یادگیری به عنوان طرح ملی

فصل ششم: به سوی نظریه ای توصیفی در آموزش و یادگیری: گفتمان های

۶۳	برنامه درسی محیط کار
۶۵	خاستگاه و مفهوم گفتمان
۶۶	چگونگی شناسایی گفتمان
۶۶	عوامل کنترل کننده گفتمان
۶۷	تحلیل گفتمان
۶۸	پیش فرض های تحلیل گفتمان
۶۹	گفتمان در برنامه درسی
۷۰	نظریه پردازی در برنامه درسی محیط کار

۷۲	گفتمان توجیهی
۷۲	گفتمان مهندسی
۷۳	گفتمان اقتصادی
۷۴	گفتمان توسعه و بالندگی
۷۴	گفتمان پژوهش
۷۵	گفتمان فرهنگی
۷۶	سیر گفتمانی برنامه رسم محیط کار
۷۶	سیر گفتمانی رو به نو/ تکاملی
۷۷	سیر گفتمانی رو به عقب
۷۷	سیر گفتمانی ثابت
۷۷	سیر گفتمانی آسانسوری
۷۷	سیر گفتمانی آشفته
۷۸	مقایسه گفتمان های برنامه درسی با نتایج الگوی اسریخ
۸۱	گذار از مدیریت آموزش به مدیریت یادگیری
۸۳	بخش دوم: الگوهای برنامه درسی برای آموزش و بالندگی در محیط کار
۸۵	فصل هفتم: مقدمه ای بر آموزش مبتنی بر بالندگی (CBT)
۸۷	سطوح شایستگی
۸۸	ابعاد شایستگی
۸۹	کاربرد شایستگی ها در طراحی برنامه درسی محیط کار
	فصل هشتم: الگوی دیکوم (DACUM) راهنمای تدوین یک برنامه درسی محیط
۹۳	کار
۹۵	DACUM

پیش فرض های دیکوم ۹۶

مراحل اجرای رویکرد دیکوم ۹۷

طراحی سایر عناصر برنامه درسی بر اساس دیکوم ۱۰۸

فصل نهم: الگوهای مفهومی برنامه درسی محیط کار ۱۰۹

الگوی پیشنهادی ماری الین بلیفر ۱۱۱

مدل پیشنهادی بابت ۱۱۲

بخش سو: استانداردها و مدل های تعالی بخش یادگیری در محیط کار ۱۱۵

فصل دهم: استانداردهای برنامه درسی محیط کار ۱۱۷

استانداردهای برنامه درسی محیط کار ۱۱۹

ISO 29990:210 ۱۲۰

ISO 10015 ۱۲۴

استاندارد IWA-2 ۱۲۷

استاندارد ANSI ۱۲۸

استاندارد سرمایه گذاری در کارکنان (IIP) ۱۲۹

استاندارد توسعه گر کارکنان (PDS) ۱۳۲

مدل تعالی از طریق کارکنان (ETP) ۱۳۳

الگوی بلوغ قابلیت های کارکنان (P-CMM) ۱۳۴

فصل یازدهم: مدل ها و جوایز تعالی برنامه درسی محیط کار ۱۳۷

مدل های تعالی حوزه برنامه درسی محیط کار ۱۳۹

جایزه ملی آموزش در انگلستان (NTA) ۱۳۹

جوایز تعالی در آمریکا ASTD ۱۴۰

۱۴۰	گواهینامه CPLP
۱۴۰	جایزه برترین ها
۱۴۱	جوایز تعالی در عمل
۱۴۳	جایزه ملی آموزش طاووس طلایی (GPNTA)
۱۴۴	اصول بنیادین مدل تعالی آموزش و توسعه
۱۴۶	معیارها و زیر معیارهای مدل تعالی آموزش و توسعه
۱۴۶	معیار ۱- رهبری آموزش و توسعه
۱۴۸	معیار ۲- فرهنگ یادگیری و توسعه
۱۴۹	معیار ۳- استراتژی آموزش و توسعه
۱۵۰	معیار ۴- نیازسنجی آموزشی
۱۵۲	معیار ۵- طراحی و برنامه ریزی ارزش
۱۵۵	معیار ۶- مدیریت اجرای آموزش
۱۵۷	معیار ۷- ارزشیابی و پایش فرآیند آموزش
۱۶۰	معیار ۸- نتایج عملکردی
۱۶۱	معیار ۹- نتایج کلیدی سازمانی
۱۶۵	بخش چهارم: روندها و رهیافت های نوین یادگیری در محیط کار
۱۶۷	فصل دوازدهم: رهیافت های مبتنی بر فناوری و اطلاعات
۱۷۰	یادگیری الکترونیکی
۱۷۱	یادگیری سیار
۱۷۲	ویژگی های اساسی یادگیری از طریق موبایل
۱۷۴	وبینار
۱۷۴	دوره های گسترده آزاد برخط
۱۷۶	رایانش ابری

فصل سیزدهم: رهیافت های مبتنی بر فردی سازی یادگیری	۱۷۷
گرانث (اعتبار ویژه)	۱۷۹
فرآیند برنامه ریزی توسعه فردی	۱۸۱
قراردادهای یادگیری	۱۸۵

فصل چهاردهم: رهیافت های مبتنی بر شبکه سازی و تسهیم یادگیری	۱۸۷
شبکه سازی اجتماعی	۱۸۹
جوامع یادگیرنده	۱۸۹
ژورنال کلاب	۱۹۰
اصول ژورنال کلاب	۱۹۰
مراحل اجرای یک ژورنال کلاب	۱۹۱
مربی گری	۱۹۱
ویژگی های مربی گری	۱۹۲
منتورینگ	۱۹۳
منابع	۱۹۷

مقدمه مولفین

بخش عمده ای از مهارت‌های حرفه ای و شایستگی‌ها بعد از فارغ التحصیلی و در محیط کار فرا گرفته می‌شوند. توجه روزافزون دانشگاه‌ها، صنایع و دولت‌ها برای انجام مطالعات مرتبط با موضوع یادگیری در محیط کار و اهتمام به حل مشکلات و موانع آن در سازمان‌ها از یک سو و قابلیت‌های بالقوه محیط کار به عنوان محیط یادگیری از سوی دیگر موجب توجه روزافزون متخصصان آموزش و یادگیری به بازبینی و بازتعریف این فرآیندها در قالب برنامه درسی محیط کار شده است. چگونگی و عمق این گری به میزان اهمیت و توجه سازمان‌ها به جایگاه برنامه های درسی محیط کار و مولفه های آن بستگی دارد و در حقیقت تابع میزان بلوغ سازمان‌ها و نوع نگاهشان به این موضوع است. درک مفهوم برنامه درسی محیط کار به معنای فهم و درک شیوه‌هایی است که دانش در آن مشخص، سازماندهی و مورد استفاده قرار می‌گیرد. هرچند که مفهوم برنامه درسی محیط کار را نشأت گرفته از دانشگاه می‌دانند اما واقعیت بر آن است که خاستگاه آن دانش تجربی، وضعیت و شرایط کاری مشابه در سازمان‌ها می‌باشد. زیرا رویکرد از تم‌کز بر چگونگی کسب دانش (مفاهیم، رویه‌ها، منش‌ها و...) توسط کارکنان به منظور اصلاح و بهبود عملکرد انجام مؤثرتر وظایف می‌باشد و با مورد توجه قرار دادن اهمیت تجربیات محیط کار زمینه توسعه قابلیت‌های آنها را فراهم می‌آورد و علاقه مند به بکارگیری رویکردهای نوین و حرکتی بی سابقه از زمان‌های پیشین است. در این راستا با هدف آشنا کردن دانشجویان، دانش پژوهان و کارشناسان و متولیان امر یادگیری در سازمان‌ها، علاقه مندان به موضوع یادگیری در محیط کار با تحولات و دستاوردها در حوزه یادگیری و برنامه درسی محیط کار، در این اثر مجموعه ای از مفاهیم، مولفه ها و روندها در عرصه برنامه درسی محیط کار و در راستای یادگیری و بهسازی نیروی کار به عنوان یک بستر نوظهور مورد بررسی قرار گرفته است. معتقدیم انتقادات سازنده و پیشنهادهای ارزنده شما خوانندگان عزیز موجب غنای بیشتر موضوع در تالیفات و بازنگری های آتی خواهد بود.

کوروش فتحی واجارگاه

ابا صلت خراسانی

هومن دوستی